

عنوان مقاله:

بررسی ساختاری کالبدی در تناسب هندسی و حسابی نمای بنای رباط شرف دوره ی سلجوقی

محل انتشار:

ماهنامه پایاشهر، دوره 6، شماره 64 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

نوشین عباسی - گروه هنر و معماری، دانشکده معماری، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران

سیما کارگر سامانی - دانشجوی دکتری گروه هنر و معماری، دانشکده معماری، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران

خلاصه مقاله:

دوره ی سلجوقیان از لحاظ سبک و شیوه ی هنری در تاریخ هنر ایران دارای مقام ویژه ای است زیرا وحدت سیاسی این سلسله باعث شکوفایی علوم و فنون شد. به همین دلیل، این عصر را می توان دوره ی درخشان معماری ایران دانست. این دوره تاریخی از آن جهت برای پژوهش حاضر دارای اهمیت است که هنر معماری در این دوران شکوفا شد و به درجه ی کمال رسید. معماری سلجوقیان تقلیدی از معماری غزنویان یا دیگران نیست، بلکه سبک و اسلوب خاصی داشته، دارای اعتبار و مظاهر زیبایی بزرگی است. بررسی ساختار نسبت ها در فرم کالبدی معماری ایرانی، تناسبات ویژه ای را آشکار خواهد ساخت. این تناسبات در برگرفته ی تجارب معمار در گذر زمان می باشد، که پایداری و زیبایی را تضمین می کرده است. با بررسی نسبت های به کار رفته در فرم کالبدی کاروانسرای رباط شرف می توان به اعداد مشخص تکرار شونده ای در فضاها ی آن دست یافت. کمتر پژوهشی را می توان یافت که با بررسی تناسبات ایرانی در کاروانسراها به نسبت های مشخصی دست یافته باشد. پژوهش حاضر تناسبات سطحی و حجمی را در کاروانسراهای ایرانی مطرح ساخته است. مقاله پیش رو بر آن است تا با بررسی تناسبات ویژه در ساختار فرمی، نسبت های خاص طول، عرض و ارتفاع، رمزگشایی ویژه ای نسبت به فرم های به کار رفته در معماری بنای مورد نظر انجام دهد که همان هندسه ی پنهان در بنا می باشد. بررسی نسبت های خاص به کار رفته در معماری فضاها می-تواند بیانگر نکات ویژه ای باشد که در برگرفته ی تجارب چندین نسل معمار در استوار سازی از یک سو و هماهنگ سازی، تقارن و زیبایی از سوی دیگر باشد. همچنین این اعداد می تواند در همخوان شدن نیازهای امروزی با معماری نوین نیز استفاده گردد. با بررسی های به عمل آمده مشخص شد، به شکلی هوشمندانه معمار، تناسبات و اعداد ویژه ای را در پیاده سازی کاروانسرای رباط شرف در زمینه ی طراحی آن مدنظر قرار داده است. پژوهش حاضر، در حوزه پژوهشهای کیفی بنیادی نظری قرار دارد و در آن، از روش استدلال منطقی بهره برده شده است و از ابزار توصیفی- تحلیلی برای نتیجه گیری از اطلاعات به دست آمده استفاده میشود. روش یافته اندوزی در این پژوهش، مبتنی بر مطالعه منابع مکتوب است. تمامی ترسیمات و تحلیل های هندسی انجام شده توسط نگارنده در نرم افزار اتوکد ورژن ۲۰۱۳ انجام شده اند.

کلمات کلیدی:

کاروانسرای رباط شرف، فرم، کالبد، تناسبات، هندسه، نما

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2055270>

